
Република Србија
Министарство трговине, туризма и телекомуникација

**ДИВЕРСИФИКАЦИЈА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТАВА
И РАЗВОЈ ПОСЛОВАЊА - РУРАЛНИ ТУРИЗАМ**
(У сусрет позиву за меру 7 ИПАРД 2 програма)

мр Јасна Симовић,
Сектор за туризам, МТТТ

Београд, 26. фебруар 2020. године

СТРАТЕШКИ ДОКУМЕНТИ И КОМПЛЕМЕНТАРНИ ПРОГРАМИ ЗА РАЗВОЈ РУРАЛНОГ ТУРИЗМА

1. СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ТУРИЗМА РС 2016-2025

Анализа руралног туризма у РС показује значајан допринос руралној економији

- Повећава степен диверзификације и развоја економских активности у руралним подручјима
- Пружа инвестициону подршку привредним субјектима у руралним подручјима за развој туристичких капацитета и услуга
- Отвара нова радна места - побољшава квалитет живота локалног становништва
- Смањује депопулацију руралних подручја.

2. МАСТЕР ПЛАН ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА РУРАЛНОГ ТУРИЗМА У РС

Документ Заједничког програма "Одрживи туризам у функцији руралног развоја" реализован од стране 5 агенција УН: UNWTO, FAO, UNDP, UNEP, UNICEF, у сарадњи са Министарством надлежним за послове туризма, Министарством пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде и ТОС-ом

3. ПРОГРАМ РАЗВОЈА ОДРЖИВОГ РУРАЛНОГ ТУРИЗМА У РС

Донет на основу Стратегије развоја туризма РС 2006-2015. и Националног мастер плана одрживог развоја руралног туризма у РС

ЗАШТО СЕОСКИ ТУРИЗАМ?

Сеоски туризам - синергија између пољопривредне производње и туризма

❑ КО?

✓ Домаћи туристи - највећи део промета

❑ ОДАКЛЕ?

✓ Земље из окружења

❑ СТАРОСНА СТРУКТУРА?

✓ 30-40 година

❑ СМЕШТАЈ?

✓ Услуге у приватном смештају

❑ МОТИВИ ДОЛАСКА

✓ одмор и разонода

✓ активности у природи

✓ културна баштина (нематеријална)

✓ гастрономија и традиција

❑ НАЈЈАЧЕ ТРЖИШТЕ - Словенија

❑ АКТУЕЛНА КОНКУРЕНЦИЈА: Румунија и Бугарска;

❑ ПОТЕНЦИЈАЛНА КОНКУРЕНЦИЈА: Мађарска и Чешка Република

❑ ОПШТИНЕ у РС са најразвијенијим производом руралног туризма: Косјерић, Ваљево, Чачак, Пожега, Кнић, Лучани, Мионица, Ужице, Сокобања, Чајетина, Пријепоље, Брус, Шабац, Краљево, Ивањица, Рача Крагујевачка, Горњи Милановац итд.

ФИНАНСИЈСКА ПОДРШКА МТТТ-а РАЗВОЈУ РУРАЛНОГ ТУРИЗМА У РС (1)

СУБВЕНЦИЈЕ И ДОТАЦИЈЕ НАМЕЊЕНЕ ПРОЈЕКТИМА РАЗВОЈА ТУРИЗМА (инфраструктурни пројекти)

- Туристичке организације
- Привредна друштва и друге организације и институције чији је осивач Влада РС или јединица локалне самоуправе
- Правно лице у коме је РС већински власник
- Правно лице које управља туристичким простором или објектима туристичке инфраструктуре или супраструктуре

СУБВЕНЦИЈЕ НАМЕЊЕНЕ ПРОМОЦИЈИ ТУРИЗМА

- Туристичке организације
- НВО
- Удружења грађана
- Струковна удружења

ФИНАНСИЈСКА ПОДРШКА МТТТ-а РАЗВОЈУ РУРАЛНОГ ТУРИЗМА У РС (2)

КРЕДИТНА СРЕДСТВА

реализују се преко Фонда за развој, уз повољну каматну стопу од 1% на годишњем нивоу

- Унапређење квалитета туристичке понуде у туристичким дестинацијама
- Изградња туристичке инфраструктуре и супраструктуре
- Усклађивање туристичких капацитета у складу са Законом о туризму

Право на коришћење средстава имају

- Привредна друштва и предузетици регистровани за обављање делатности у области туризма
- Регистрована пољопривредна газдинства

ВАУЧЕРИ ЗА СУБВЕНЦИОНИСАНО КОРИШЋЕЊЕ ГОДИШЊЕГ ОДМОРА У СРБИЈИ

ВАУЧЕРИ			
Ред. бр.	Година	Број издатих ваучера	Број угоститеља
1.	2015	13.810	243
2.	2016	46.000	650
3.	2017	91.053	915
4.	2018	99.071	1.222
5.	2019	120.000	1.378
6.	2020 (I-II)	160.000	1.416

74 дестинације - најтраженије дестинације:

Сокобања, Златибор, Копаоник, Врњачка Бања, Пролом бања, Рибарска бања, Сијаринска бања, Луковска бања, Дивчибаре

Емитивна подручја:

Београд, Ниш, Нови Сад, Панчево и Крагујевац.

Корисници:

- пензионери (53%)
- запослени чија су примања испод 60.000 динара (35%)
- незапослена лица (11%).

IPARD II ПРОГРАМ ЕУ – фонд намењен за развој руралног туризма

IPARD II ПРОГРАМ ЕУ за област руралног туризма који на националном нивоу спроводи МПШВ, док је Сектор за туризам МТТТ-а укључен у делу који се односи на диверсификацију руралне економије.

Програм се односи се на:

- Диверсификацију пољопривредних газдинстава и развој пословања
- Инвестиције у изградњу и (или) реконструкцију и опремање објеката за пружање туристичких и угоститељских услуга (собе, ресторани, објекти за рекреацију, туристички кампови и сл.)
- Трошкове маркетинга (штампање пропагандног материјала, одржавање сајта...)

КОРИСНИЦИ IPARD II ПРОГРАМА могу бити:

- Регистровани пољопривредници или чланови пољопривредног газдинства који се баве пољопривредним или непољопривредним активностима на селу;
- Микро и мала приватна правна лица из руралних подручја

Корисници овог програма морају испуњавати одређене **финансијско–регулаторне услове**, инвестиција мора бити у складу са релевантним националним стандардима и њихов **пројекат мора бити економски одржави.**

МОГУЋА IPARD ПОДРШКА РУРАЛНОМ ТУРИЗМУ

Мера 7: Диверсификација економских активности и развој пословања

Подршка физичким инвестицијама у руралном и туризму на пољопривредном газдинству

Општи циљеви ове мере су:

- ❖ подизање нивоа диверсификације и развоја економских активности у руралним подручјима кроз развој пословних активности
- ❖ отварање нових радних места и директно повећање прихода фарми и домаћинства
- ❖ побољшање квалитета живота у руралним подручјима
- ❖ смањење исељавања из руралних подручја

- ❖ Подршком руралног туризма, пољопривредници ће имати могућност да примене и диверсификују своје активности и зараду
- ❖ Проширује се спектар услуга које су доступне руралном становништву
- ❖ Подржавају се производи и услуге засноване на традиционалном знању и технологији, природним ресурсима и културном наслеђу

Најважније: сарадња (малих) пољопривредних газдинстава у кратким ланцима вредности и додавање вредности, нпр. преко квалитетних традиционалних производа - могу се повезати са туризмом.

IPARD II ПРОГРАМ ЕУ – фонд намењен за развој руралног туризма

ПРИХВАТЉИВИ ТРОШКОВИ

- Изградња и унапређење непокретне имовине
- Куповина нове опреме и намештаја, укључујући и специјалну опрему и намештаја за особе са инвалидитетом и за децу;
- Куповина нових машина и опреме за унапређење понуде туристичког места у туристичке и гастрономске сврхе, укључујући ИТ хардвер и софтвер до њихове тржишне вредности
- Инвестиције у објекте за рекреацију (спољни и унутрашњи простори) и опрема;
- Општи трошкови (хонорари архитектама, инжењерима и консултантима, студије изводљивости, стицање патентних права и лиценци до границе од 12% од укупних прихватљивих трошкова, од којих су трошкови бизнис планова до 5 %, али не више од 2.000 евра,
- Инвестиција у обновљиве изворе енергије (изградња, инсталација и опремање) за сопствене потребе мора бити део пројекта за туризам.

У 2020. години још 6,5 милијарди дин. за ИПАРД

Нови план позива за ИПАРД подстицаје у 2020. години објављен је средином јануара ове године, чиме је предвиђено расписивање четири јавна позива намењена развоју пољопривреде и диверсификацији пољопривредних газдинстава кроз рурални туризам.

М1	Набавка новог трактора 01.10.2020 - 10.12.2020.	620 милиона
М1	Изградња и опремање објеката 02.11.2020.- 18.01.2021.	2,5 милијарде
М3	Изградња и опремање објеката 01.12.2020 - 19.02.2021.	2,5 милијарде
М7	Подстицаји за рурални туризам 16.03.2020 - 15.06.2020.	1 милијарда
М9	Техничка помоћ 01.04.2020 - 31.12.2020.	53 милиона

ПЛАН ПОЗИВА ЗА 2020. ГОДИНУ

Напомена: План позива је информативног карактера и подложен је променама

НАЗИВ МЕРЕ	СТАТУС	РОК ОД	РОК ДО	ИЗНОС СРЕДСТАВА (РСД)
Мера 7 – Диверсификација пољопривредних газдинстава и развој пословања	најава	16.03.2020.	15.06.2020.	1.097.277.145,00

Извор: Управа за аграрна плаћања

Нова ИПАРД Мера 7 подразумева инвестирање у рурални туризам, што у пракси значи да ће физичка и правна лица моћи да конкуришу за бесповратна средства из ИПАРД програма за **изградњу и опремање објеката за рурални туризам.**

За инвестиције у смештајне капацитете у руралним подручјима, ИПАРД програмом је предвиђен **максималан број лежаја 30.**

За инвестиције у оквиру овог јавног позива повраћај из ИПАРД фонда је до 65%.

Минимална прихватљива инвестиција је **5.000 евра**, а максимална **300.000 евра.**

Корисник може поднети **до три пројекта** и примити укупну подршку у износу од **максимално 400.000 евра** јавне подршке из ИПАРД програма.

Мера 7 обухватиће **75% територије Србије**, а за дефинисање руралног подручја, највероватније ће се у обзир узети критеријум – **до 150 становника/км².**

Препоруке за побољшање квалитета сеоског туризма

- ❖ Едукација субјеката заинтересованих за развој сеоског туризма (циљна група - сеоска домаћинства која се баве или имају потенцијал да се баве допунским делатностима, удружења за неговање старих заната, обичаја и производње хране и пића и сл.)
- ❖ Обука потенцијалних корисника програма IPARD II (намењен већим предузећима и газдинствима који могу реализовати веће инвестиције и испунити услове конкурса

- ❖ Јачање међусекторске и међуминистарске сарадње (хоризонтално и вертикално повезивање унутар сектора туризма, пољопривреде, образовања и културе)
- ❖ Изградња и побољшање локалне и регионалне инфраструктуре (комуналне, саобраћајне, туристичке)
- ❖ Креирање адекватних садржаја према сегментима тражње (преференцијама туриста)
- ❖ Брендирање производа и израда ознаке квалитета.

***Хвала на пажњи!
turizam@mtt.gov.rs***